

Pouk, ki navduši

Lilijana Pelc
Osnovna šola Šmartno
pri Slovenj Gradcu

Interesi učencev v podaljšanem bivanju

Povzetek: V prostem času učencev ne zanimata le računalnik in televizija, ampak radi tudi berejo, se igrajo, vozijo s kolesom. Po pričakovanju sta njihova najljubša predmeta športna vzgoja in matematika. Pri izbiri predmeta, ki ga ne marajo, so manj enotni. Glede na priljubljenost športne vzgoje pa ta ni na vodilnem mestu pri izbiri predmetov, pri katerih so uspešni. Pri predmetu s težavami v veliki meri izstopa angleščina, čeprav pri predmetih, ki jih ne marajo, ne izstopa tako močno. Pri odkrivanju talentov se je ogromno učencev odločilo za glasbeni talent, kar je povezano z dejstvom, da več kot polovica učencev obiskuje otroški pevski zbor. Pri izboru osebnosti iz preteklosti so si bili učenci precej bolj enotni kot pri izbiri osebe iz sedanjosti. Kar nekaj učencev pa je imelo težave z izbiro osebe. Čeprav v šoli najraje delajo v mali skupini, so se pri učenju v šoli odločili za delo z eno osebo. Precej učencev je za strategijo lažjega učenja izbralo podčrtovanje podatkov. Ta odgovor pa ni v prid učbenišskemu skladu, saj jim ta onemogoča pisanje v učbenike. Učenci pač niso obremenjeni s tem, da njihovi starši tako privarčujejo. Pri vprašanih odprtega tipa so bili odgovori učencev pestri in raznoliki. **Ključne besede:** anketa, podaljšano bivanje, interesi, prosti čas. **Abstract:** Computers and watching TV are not the pupils' only free time activities, they also like reading, playing games and riding their bikes. As expected, their favourite subjects are PE and maths. The results are less clear-cut when it comes to the choice of the least favourite subject. Despite its popularity, PE is not at the top of subjects that pupils are successful at. English stands out among subjects that pupils see as difficult, however, it does not stand out that strongly among subjects that the pupils dislike. When asked about their talents a huge number of pupils chose the talent for music, which is connected to the fact that more than half of them sing in the children's choir. Choosing a person from the past gave much more unified results than choosing a person from their present, and quite a number of pupils had problems in deciding. Quite a lot of pupils chose highlighting data as their favourite learning strategy. Unfortunately, the fact that pupils borrow their course books from the school library means that they cannot use this strategy (pupils of course do not take into account that this is a way for their parents to save money). The pupils' answers to open-ended questions were diverse and varied. **Keywords:** survey, after-school care, interests, leisure time.

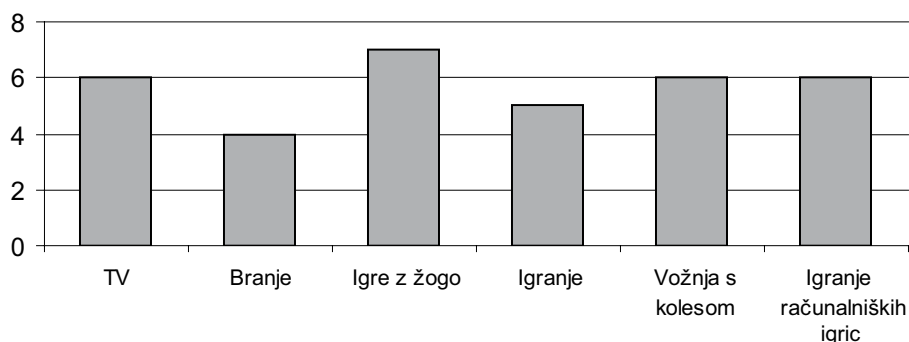
Uvod

V četrtem razredu poučujem vse predmete razen športne vzgoje. Ker mi manjka nekaj ur do polne obveznosti, te ure dopolnjujem z delom v oddelku podaljšanega bivanja. Letos so to štiri ure, ki jih realiziram po eno uro od ponedeljka do četrтка v času, ko je v oddelku preveč učencev za delo v eni skupini. V oddelku podaljšanega bivanja za četrte razrede je 39 učencev. V oddelku ostanejo vsi učenci mojega razreda. Anketna vprašanja so se

mi zdela zanimiva, zato sem se odločila, da anketo izvedem med svojimi učenci. Ker sem dvomila, da bodo učenci v svojem prostem času resnično odgovorili na anketo, ki obsega 25 vprašanj, sem jim razložila, da učitelji obiskujemo študijske skupine, v katerih si izmenjujemo ideje in se seznanjamo z novimi načini poučevanja, ki jih uporabljamo pri svojem delu. Na teh izobraževanjih tudi mi dobimo »domače naloge« in tokrat potrebujem njihovo pomoč, da bom lahko opravila svojo nalogo. Anketo je vrnilo kar 16 od 20 učencev.

Analiza anketnega vprašalnika

1. Naštej tri stvari, ki jih rad počneš v prostem času.

Radi igrajo tudi instrument, se sprehajajo, tekajo, se podajo v planine, skrbijo za svojo žival in rišejo.

2. Naslednje teme razvrsti na pet najljubših glede na tvoje zanimanje.

Pri temah, ki najbolj pritegnejo učence, prepričljivo vodi šport, sledijo filmi, računalnik, zelo jih zanimajo tudi razni znanstveni poskusi, likovno ustvarjanje.

Manj zanimanja kažejo za knjige, glasbo, petje, ples, kako so živeli nekoč in kako delujejo stvari.

Nihče izmed otrok ni izbral pisanja.

3. Kateri predmet v šoli imaš najraje in zakaj?

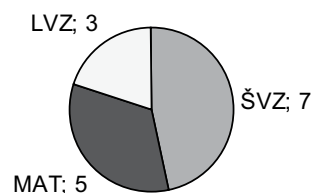
Učenci so odgovarjali takole:

ŠVZ – ker tekam, ker se sprostim, ker se razgibam, ker rad telovadim;

MAT – ker ni težek predmet, če se sproti učiš, ker je najlažja, ker je lepo računati, ker rada računam;

LVZ – ker tam lahko ustvarjam, ker veliko izdelujemo in rišemo.

Ena učenka si ni izbrala najljubšega predmeta.

4. Katerega predmeta v šoli ne maraš in zakaj ne?

Učenci so odgovarjali takole:

SLO – ker tam beremo in pišemo;

MAT – ker se tam računa in ker je težka;

ŠVZ – ker nisem spretna, ker mi je po njej vroče;

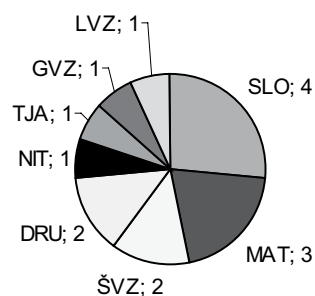
DRU – ker je težka;

NIT – ker se je treba učiti;

TJA – ker mi branje ne gre dobro;

GVZ in LVZ – ker tega ne počnem rad.

Dva učenca si nista izbrala predmeta, ki ga ne marata.

5. Pri katerem predmetu si najuspešnejši? Zakaj je zate najlažji?

Odgovori učencev:

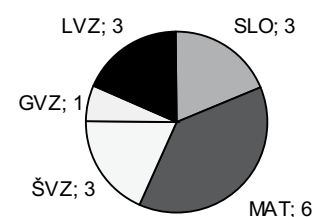
MAT – ker je lahka, ker se jo dobro učim, ker rad računam, ker mi gre dobro;

SLO – ker rad berem, ker rad pišem, ker se jo zlahka naučim;

LVZ – ker upoštevam navodila, ker ne zahteva veliko napora, ker me veseli;

ŠVZ – ker se rad ukvarjam s športom;

GVZ – ker hodim v glasbeno šolo.

6. Pri katerem predmetu imaš težave? Zakaj je zate najtežji?

Učenci so odgovorili:

TJA – ker mi tuji jeziki ne gredo, ker se besede pišejo drugače, kot se izgovorijo, ker je jezik čisto drugačen;

MAT – ker se tam računa;

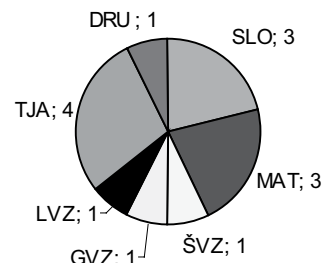
SLO – ker na glas beremo, ker mi ne gre pisanje, ker je slovnica težka;

ŠVZ – ker imam težave s spretnostjo;

DRU – ker je zakomplicirana;

GVZ in LVZ – ker nisem tip za to.

Trije učenci nimajo težav pri nobenem predmetu.

7. Katere interesne dejavnosti obiskuješ to šolsko leto?

Največ učencev obiskuje pevski zbor in plesne vaje. Veliko pa se jih je prijavilo tudi k računalniškemu krožku in h krožku kuhamo in pečemo ter k raznim športnim krožkom.

8. Koliko časa že obiskuješ posamezni krožek?

Učenci najdlje obiskujejo pevski zbor, računalniški krožek, bralno značko pri slovenskem jeziku – vsa štiri leta. V nekatere krožke so se letos prijavili prvič – kuhamo in pečemo, vrtnarski krožek, bralna značka pri angleščini, vesela šola, nogomet, rokomet.

9. Naštej tudi zunajšolske dejavnosti.

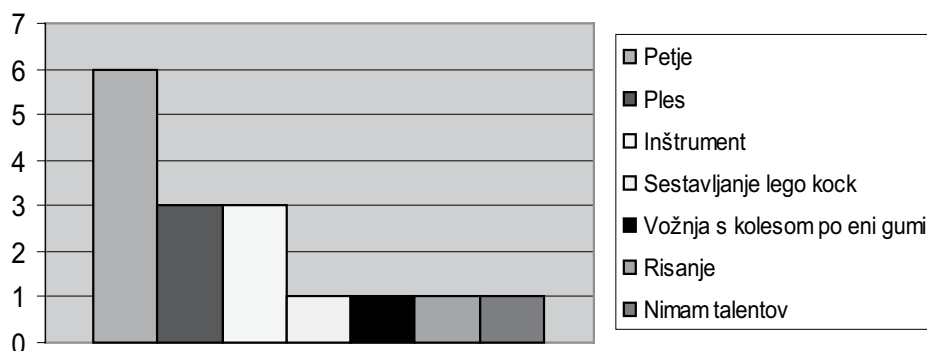
Učenci največ obiskujejo glasbeno šolo in rokomet, sledijo gasilske vaje.

10. Če bi kdaj ustanovili filmski krožek, kakšne filme bi gledali?

Učenci bi gledali pustolovske, smešne, romantične, akcijske, zgodovinske in animirane filme. Tisti, ki so se odločili za naslove filmov, pa so se največkrat odločili za filme Harry Potter, Toy story in Shrek.

11. Če bi sodeloval na kvizu »odkrivanje talentov«, kaj bi predstavil?

Največ učencev se je opredelilo za točko, povezano z glasbo, in sicer za petje, ples, igranje inštrumenta. Učenci so se odločili tudi za sestavljanje lego kock, za vožnjo s kolesom po enem kolesu in za risanje, en učenec pa je zapisal, da nima posebnih talentov.

12./13. Če bi te nekdo iz tujine prosil za nasvet, kam naj gre na počitnice v Sloveniji, kaj bi mu priporočil? Zakaj si izbral ravno ta kraj ali dogodek?

Za destinacijo, kam naj gredo na počitnice v Sloveniji, so učenci izbrali:

Portorož – ker je to lep turistični kraj, ker je najbolj priljubljen kraj v Sloveniji, ker bi bil tujcu gotovo všeč;

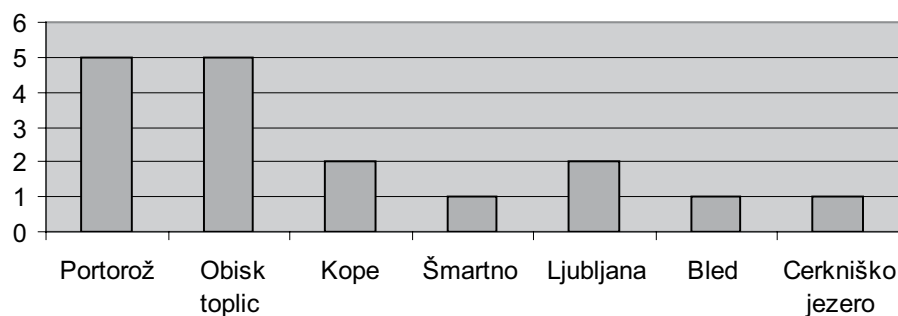
Obisk toplic – ker je tam veliko bazenov, ker se tam lahko zabavaš;

Kope – ker je tam lepo;

Naš kraj Šmartno – ker bi si lahko ogledal vremensko postajo in našo šolo;

Ljubljano – ker je to mesto, ker imajo tam živalski vrt;

Bled in Cerknjsko jezero – ker menim, da si je to vredno pogledati, če si že v Sloveniji..

14. Če bi te vključili v oddajo »Strokovnjak svetuje«, o čem bi govoril? Govoril naj bi o stvari, ki jo dobro poznaš. Kaj bi bilo to?

Za oddajo »Strokovnjak svetuje« so učenci izbrali skoraj vsak svojo stvar, ki jo dobro poznajo. Izbrali so zelo različne teme: frizerstvo, živali, kitara, kolo, vesolje, nogomet, pujsek Piki, kako voziti skiro, računalniške igrice, knjiga Lov na pošasti, otroci in starši, šport, Slovenija, pravljica.

15. Če bi lahko izbral strokovnjaka o kateri koli temi, da bi z njim naredil film, kakšna bi bila tema filma?

Tema filma bi bila v večini primerov pustolovska. Nekateri učenci pa so se odločili tudi za film o svojem mačku, o bratu in sestri, o razvajanju deklet (to temo je izbrala deklica), o dinosavrih in o vojaških letalih.

16. Kaj najraje in najpogosteje počneš, ko uporabljaš računalnik (si dopisuješ, igraš igrice, programiraš ...)?

Skoraj vsi učenci najraje igrajo igrice, nekateri pa si tudi dopisujejo po FB (facebook). Eden izmed učencev rad programira.

17. Če bi imel možnost napisati esej o znani osebi iz preteklosti in sedanjosti, kateri dve osebi bi izbral? Zakaj ravno ti dve osebi?

Osebe iz preteklosti:

- šest učencev bi izbralo Franceta Prešerna, ker je napisal našo himno, ker je imel zanimivo življenje, ker je bil znan pesnik;
- en učenec bi izbral Primoža Trubarja, ker je napisal prvo slovensko knjigo;
- dva učenca bi izbrala Adolfa Hitlerja, ker je bil poseben in znan;
- dva bi izbrala Michaela Jacksona, ker je bil znan;
- nekateri učenci so izbrali imena oseb iz svoje družine in obrazložili, da ne poznajo drugih.

Za osebo iz sedanjosti pa so se izbire učencev precej razlikovale. Izbrali so:

- Boruta Pahorja, ker je predsednik;
- Jurija Zrneca, ker je smešen;
- Primoža Suhodolčana, ker piše knjige za otroke;
- Svetlano Makarovič, ker je znana pisateljica;
- Samirja Handanoviča, ker je dober vratar;
- Billa Gatesa, ker je znan;
- Lino Kuduzovič, ker je znana;
- veliko učencev je izbralo svoje prijatelje ali sošolce, ker jih poznajo najbolje.

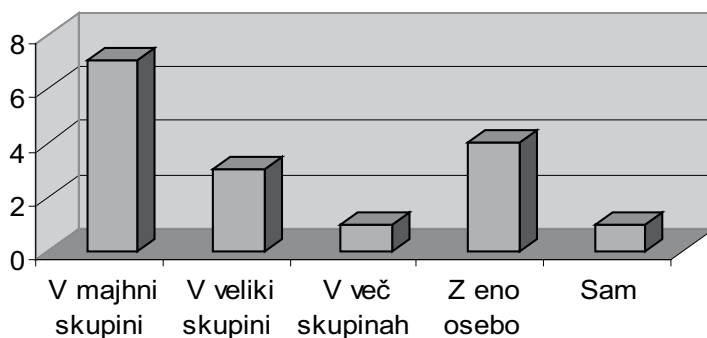
18. Kateri poklici te trenutno zanimajo?

Učence trenutno najbolj zanimata poklica veterinarika in arheolog. Ta dva poklica je izbrala dobra tretjina

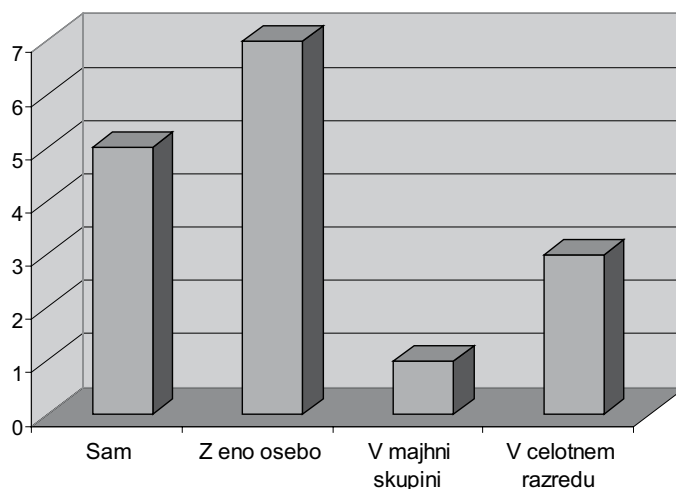

učencev. Zanimajo pa jih tudi poklici pilot, kirurg, učitelj, vzgojiteljica, frizerka, kuhar, računalničar, igralec, napovedovalka oddaje in arhitekt.

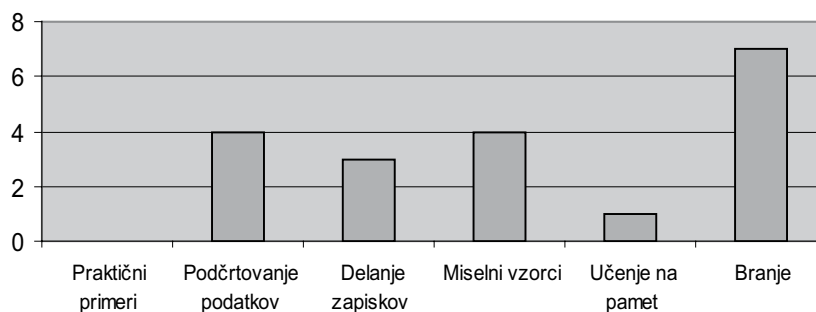
19. Kako najraje delaš v šoli?

20. Najbolje se učim v šoli, ko delam:

21. Kateri način dela ti pomaga, da se lažje učiš?

22. Kakšen je po tvojem mnenju dober učitelj? Opiši svojega učitelja, kaj je tisto, zaradi česar je tako izjemen?

Dober učitelj je tisti, ki ti veliko razloži; ki veliko zna; ki prisluhne vsakemu učencu; ki je pravičen, potrpežljiv, prijazen; ki ima vse učence enako rad; ki naredi red; ki snov razloži na zanimiv način; ki pomaga, ko potrebujem pomoč; ki jasno in glasno govori; ki je pošten; ki si za vsakega učenca vzame čas. Dva

učenca pa sta napisala kar moje ime in priimek. **Moja učiteljica je izjemna**, ker nam je dovolila, da smo se igrali, ko smo prej prišli s športnega dne; ker toliko zna; ker je smešna in nam pomaga; ker je prijazna; ker je skoraj vedno dobre volje in mi pomaga pri snovi, ki je ne razumem; ker naredi red; ker je poštena in pravična; ker mi pomaga, ko potrebujem pomoč; ker se veliko pogovarjamo.

23. Na katere šolske naloge in projekte si najbolj ponosen? Zakaj?

Učenci so ponosni na:

- plakat pri družbi, ker so dobili zanj prvo oceno (to je odgovorila polovica učencev);
- priznanje v logiki, ker so ga dobili samo štirje učenci;
- sprejem prvošolcev, ker je bil tudi on zraven;
- bralno značko, ker jo je že končala;
- vse, ker je uspešen;
- zgodbo, ki jo je napisal za natečaj, ker se je zelo potrudil;
- svojo prijaznost, ker to obvlada.

En učenec pa ni ponosen na nobeno nalogo ali projekt.

24. Na katere zunajšolske uspehe si najbolj ponosen? Zakaj?

Ponosni so na:

- diplomo pri plavanju;
- zmago v ročnem nogometu;
- gasilska tekmovanja, ker so dosegli dobre rezultate;
- tenis, ker je bil uspešen;
- dobro uvrstitev v Murski Soboti in Srbiji s kitaro;
- to, da se je naučil smučati;
- prvo mesto v rokometu;

- rokomet, ker ga zna dobro igrati.
- Sedem učencev ni odgovorilo na to vprašanje.

25. Kaj želiš, da bi tvoj učitelj še vedel o tebi kot učencu?

Odgovori so bili:

- kje sem doma;
- da igram rokomet;
- kako je ime sestri in bratoma;
- da rada rišem in ustvarjam;
- da se rad igram in rad ustvarjam;
- da imam rad lepe ocene;
- da rada berem in da se rada učim;
- kdo sta moja starša in kje sem doma;
- da res nisem glasbeno in likovno nadarjen in da mi je pri kakšni nalogi treba povedati dvakrat;
- vse ve o meni;
- da slabše berem;
- da sem dobila bratranca.

Sklep

Z odgovori na vprašanja so me učenci prijetno presenetili, saj so se poglobili v vprašanja in so zapisali izčrpne odgovore. Velika večina je odgovarjala tako, kot sem pričakovala, nekateri pa so me z odgovori tudi prijetno presenetili. Svoje učence sem spoznala v drugačni luči, kot jih spoznavam pri pouku in podaljšanem bivanju. Zaradi njihovega dobrega dela mi je bilo omogočeno, da sem lahko opravila svojo »domačo nalogo«. ■

Viri:

1. Anketni vprašalnik je bil objavljen na spletni strani <http://skupnost.sio.si> in je bil prirejen po viru: Diane Heacox, Diferenciacija za uspeh vseh, Rokus, 2009.